

FOTO LABORATORIJI

IŠČEMO
DOBRE FOTO
LABORATORIJE

1.del

napisal in fotografiral: M. Intibar - e.mail:mato.image@siol.net

Tako med družinskimi kot profesionalnimi fotografi poteka večna debata, kje izdelajo najboljše barvne fotografije. Eni hvalijo foto laboratorije v katere sami nosijo izdelovat slike, spet drugi nikoli in nikjer niso zadovoljni s kakovostjo izdelave slik. V svoji ne tako kratki dobi fotografiranja, sem preiskusil že vse mogoče. Od časov, ko smo fotografije pošiljali v tujino po pošti zaradi hitrejšega časa izdelave, preko samostojnega razvijanja z povečevalnikom z barvno glavo, analizatorjem barv in procesne mašine za razvijanje. Do današnjih hitrih in v večini primerov dovolj kakovostnih laboratorijev.

Čas dopustov in s tem povezanega množičnega fotografiranja je mimo. Po izdelavi slik v foto laboratorijih ste nekateri fotografi v dvomih. Poslali ste nekaj fotografij v pogled in oceno, glede kakovosti izdelave, oziroma že večkrat prosili za nasvet v katerem laboratoriju izdelovati fotografije.

Odgovor na ta vprašanja je težak! V prvem članku bom poskušal pokazati večje napake pri izdelavi slike, za naslednji članek pa obiskal nekaj laboratorijev in preiskusil njihovo kakovost.

Nekajkrat sem že zapisal, da je videnje kakovosti slike stvar osebnega okusa. Nekomu so všeč tople barve, drugi si želi bolj kontrastno sliko, tretji pa povdarek predvsem na pravilni reprodukciji kožnih tonov.

Premalo kontrastnih slik, slike s prevladujočo osnovno barvo ali prekontrastnih slik brez vmesnih tonov pa si ne želi nihče.

Izkušnje z laboratoriji!

Pred 20 leti še ni bilo mini laboratorijskih strojev za razvijanje slik. Foto studiji so barvne fotografije izdelovali ročno. V tistih časih večina negativnih filmov še ni imela posebnega sloja za izravnavo vseh mogočih napak filma (maske). Fotografiralo se je s kamerami ki so bile v celoti mehanske (Smena, Exakta, Zorki, Praktica). Fotografi smo sami napenjali film, nastavljali ostrino, zaslonko in čas osvetlitve. Ročni svetlomeri so bili redkost. Glede na to, da nas je večina fotografov najmanj polovico filma osvetlila z napačno osvetlitvijo, so bile izdelane fotografije na zavidljivem kakovostnem nivoju.

Seveda, v foto studijih so bili zaposleni izšolani fotografi, ki so vedeli veliko o mešanju barv in laboratorijski tehniki. Zato je bila tudi kakovost fotografij odlična.

Na koncu 80 let so pričeli delovati avtomatski stroji za izdelavo

V primeru odlično osvetljenega filma, bomo s pomočjo celotnega brezhibnega procesa od razvijanja filma, pravilne korekcije in razvijanja foto papirja, s končno fotografijo zadovoljni.

fotografij. V začetku so bile to še velike nezanesljive mašine. V začetku 90 let pa so bili stroji že kakovostni in predvsem hitrost izdelave fotografij je pripomogla k množičnejšemu fotografiranju.

Fotografski studiji, ki se niso pravočasno odločili za drago investicijo in so še vedno prisegli na kakovost ročne izdelave, so kmalu izgubili delo. Hitrost izdelave barvnih slik, je premagala kakovost.

Prežgana spodnja fotografija. mnogi niti ne opazijo, da njihova fotografija ni kakovostno izdelana.

Canon

AKCIJA
AKCIJA
AKCIJA
AKCIJA

CANON BF 90
11.500 sit

CANON ZOOM SHOT kit
24.500 sit

CANON 105 QD (datum)
40.000 sit

CANON 28n
42.500 sit

CANON EOS 300
z objektivom 28-80mm
92.000 sit

avtotehna

BIRO d.o.o. Slovenska c. 58, 1000 Ljubljana, tel.: 061/133 22 20

in pooblaščen prodajalci opremljeni s plakatom

V večih laboratorijih, sem dal v obdelavo isti posnetek. Prva fotografija levo je zadovoljiva. V večini laboratorijih sem pri prvi izdelavi dobil podobno fotografijo z manjšimi sprejemljivimi odstopanji, katere niti ne opaziš, če fotografij med seboj ne primerjaš. V nekaterih primerih pa so izdelane fotografije povsem nesprejemljive. Močno povdrarjeni ton določene barve (štih), obledelost barv ali močan kontrast kažejo na nepravilnost med procesom izdelave in na to, da v laboratoriju nimajo končne kontrole. Nekatere stranke nekakovostne izdelave še vedno ne opazijo.

Sliki se iz časov, ko sem fotografije izdeloval preko povečevalnika. Levo je slika narejena v iztrošenem razvijalcu, desna v svežem. Razlika je očitna. Če v vašem laboratoriju ne skrbijo za pravilno regeneracijo kemikalij, rezultati niso zadovoljivi.

julij-avgust 2000

julij-avgust 2000

Ljudje ki so imeli denar in tržno žilico, so hitro zaslužili dobiček in doba foto laboratorijev na vsakem koraku se je pričela, s tem pa tudi velika možnost slabše izdelave fotografij.

Marsikateremu laboratoriju je pomemben samo velik promet in s tem dobiček. Neznanje laborantov, neredno servisiranje strojev, menjava kemikalij in stalni preiskusi novih papirjev pripomorejo k slabim fotografijam.

V 70-letih so proizvajalci filmov za kakovostno fotografijo zahtevali samo svoj postopek obdelave. Danes so sodobni postopki tako poenostavljeni, da ni odstopanj med različnimi procesi obdelave. Kodak je razvil proces C-41 ki je še danes v veljavi in njega so povzeli tudi ostali proizvajalci kemikalij. Razlike so samo pri načinu razvijanja (temperatura, čas). Kodak pri svojih kemikalijah priporoča odstopanje temperature pri razvijanju filma samo 1/4°. To pa so že pogoji, ki zahtevajo odlično razvijalno mašino z preciznimi senzorji in grelci.

Dokler nisem našel laboratorija, ki prisluhne mojim željam, sem poslušal mnoge strokovne razlage zaposlenih, kako slabo sem fotografiral, sam osvetliv film itd.

V zadnjem času se opaža zelo slaba risba in močan kontrast slik v teminah. Laboranti se pritožujejo, da jim dobavitelji dobavljajo foto papir, ki je prirejen za digitalne stroje.

Danes imamo foto laboratorij na vsakem koraku. Slovenci smo znani po tem, da želimo imeti tisto kar ima sosed. Zato je pri nas laboratorijev desetkrat več na prebivalca kot v Evropi. Namesto da bi si laboratorije med seboj kokurirali s kakovostjo izdelave si z raznoliko nepopolno ponudbo. To pa občuti predvsem fotograf, saj je mnogokrat z kakovostjo izdelane fotografije nezadovoljen.

V dobrih laboratorijih skrbijo za strokovnost laborantov, redno servisiranje in nastavitvev strojev, pravočasno menjavo kemikalij in luči za osvetljevanje foto papirja. Poleg kakovostnega foto papirja, vse to vpliva na končni rezultat.

Prihajajo pa že drugi časi. Trg je zasičen, konkurenca velika, nekateri fotografi se že zavedajo, da slab izdelek lahko reklamirajo in zahtevajo popolno kakovost svojih fotografij. Današnje kamere in filmi

Ko se kemikalije izrabijo in laborant ne poskrbi za zamenjavo, se kakovost fotografije zelo poslabša (slika desno).

Samo pol stopinje razlike v nastavitvi temperature kemikalije prinese v procesu razvijanja k popolnoma drugačnim barvnim in kontrastnim vrednostim slike.

Kodak je v poplavi kompaktnih kamer za podvodno fotografijo predstavil zanimivo ponudbo. Pod vodo se izgubi veliko svetlobe iz rdečega in rumenega barvnega spektra, zato so podvodne fotografije v večini primerov barvno nepravilne. Negativ digitalizirajo in s pomočjo programa SEA processing se slika avtomatsko barvno korigira. Fotografija tako dobi veliko bolj realno podobo.

nam omogočajo posneti dobre negative. Ti pa so osnova za dobro izdelano fotografijo.

Če tega ne zmore vaš laboratorij, poiskujte v sosednjem. V množici foto laboratorijev boste vedno našli takega kjer je stranka kralj, samo da tega še ne veste. Povejte zakaj ste prišli k njim, potrudili se bodo.

V vsakem laboratoriju se zaradi višje sile lahko zgodi, da pride do slabše kakovosti fotografij. Toda laborant mora take odstraniti in ponoviti.

K akciji iskanja dobrih foto laboratorijev vabim tudi vas bralce. V uredništvo pošljite po vašem mnenju dobro izdelano fotografijo, z pripisom v katerem laboratoriju so vam jo izdelali (ime in naslov). Med vsemi ki boste sodelovali v naši akciji bomo v decembru izžrebali tri lepe nagrade,

Fotomaterial za Vaš hobi

KEFO

Kefo d.d.
Kongresni trg 3
1000 Ljubljana
tel: 061 1253 000
www.kefo.si

MINOLTA

YASHICA

CONTAX

ILFORD

AGFA Agfa

Trgovini:

FOTOMATERIAL
Cankarjeva 7, LJ
tel: 061 122 36 30

ATRIJ
Slovenska c.58, LJ
tel: 061 138 40 00

ki jih bodo prispevali naši sponzorji.

Namen preiskusa slovenskih laboratorijev je, z vašo pomočjo izbrati najboljše foto laboratorije in s tem pripomoči k bolj kakovostni izdelavi fotografij. Če foto papir ne bo pravilno preiskusan, ali bodo kemikalije že obrabljene, do dobrega

rezultata ne bo moč priti. V laboratoriju se bodo morali za dobro izdelano fotografijo potruditi in upam da se bodo tako tudi za vse ostale fotografe.

V oktobrski številki bom predstavil prve rezultate akcije iskanja dobrih laboratorijev.

Ob izzidu revije bo letošnja Photokina že zaprla svoja vrata. Toda pred zaključkom redakcije vam predstavljam nekaj zanimivosti ki jih vodilna fotografska podjetja prvič predstavljajo javnosti. Več iz sejma pa v oktobrski številki.

Nikon

Že ostareli model F60, katerega smo preiskusili tudi v naši reviji, se umika novi kameri. Model F65 spada v nižji zrcalnorefleksni razred. Od prejšnjega modela se bistveno ne razlikuje. Kamera uporablja vse programske avtomatike, 3D matrix 6 delno merjenje svetlobe, previjanje filma z možnostjo 2,5 posnetka na sekundo, najkrajši čas osvetlitve 1/2000 sekunde in sinhronizacijski čas 1/90 sekunde.

COOLPIX 880 je mini model digitalne kamere. Kamera premore 3.34 miliona točk. 2,5 kratni zoom je možno z digitalizacijo slike povečati na štirikratni, sliko pa si lahko ogledamo na 1,8 inča velikem LCD zaslonu. Slika se shrani na Compact Flash cartici, na računalnik pa se lahko prenese tudi preko hitrega USB izhoda. teža samo 370g, velikost 99 X 75 X 53 mm. Objektiv za vrhunsko fotografijo AF Nikkor 14mm f/2,8, je sestavljen iz 14 leč v 12 skupinah. Motivu se lahko približamo na vsega 20cm. Asferične in ED leče pripomorejo k visoki resoluciji in kontrastu posnetka.

Canon

Minolta

Z modelom Dynax 9 je Minolta prepričala fotografe, da še vedno sodi med vodilna fotografska podjetja. Model Dynax 7 je samo logično napredovanje podjetja pri razvoju vrhunske foto kamere.

Novost je 9 točkovni senzor za ostritev. Premikamo ga z gumbom na zadnjem delu kamere. Merjenje svetlobe se vrši preko 14 delnega senzorja v obliki satovja, s povdorkom v sredini in spot merjenje. Najkrajši čas osvetlitve je 1/8000 sekunde, motorno previjanje pa zmore 4 posnetke na sekundo. Sinhronizacijski čas je 1/200 sekunde, z bliskavico 5600 HS ali 3600 HS pa lahko uporabimo tudi krajše čase osvetlitve.

Canon

Nova modela EOS 30 in 33 sta že dolgo pričakovana in najavljena. Kamera je izboljšani model EOS 50/50e. Tudi novi EOS izdelujejo v dveh verzijah. Z očesnim ostrenjem EOS 30 in brez EOS 33. Kameri sta direktni konkurent Dynax 7, zato upam, da jih bomo lahko kmalu preiskusili.

Pri canonu so predstavili nekaj novih objektivov. EF 28-105 3.5-4.5 USM je prenovljeni model že poznane objektiv. EF 28-90mm 4.0-5.6 USM je standardni zoom objektiv nižjega cenovnega razreda, ki se ponaša z majhno težo in asferičnimi lečami. Že dolgo napovedani objektiv za turiste 28-200mm 3.5-5.6 USM je prvi canonov objektiv s tako velikim razponom goriščne razdalje v nižje cenovnem razredu. V kratkem bom preiskusil ali se lahko kosa s objektivom Tamron 28-200mm, ki se je na našem testu izkazal za najboljšega. Nov je tudi teleobjektiv iz serije IS, EF 400mm f/4 L.

